

عنوان مقاله:

بررسی تحول و تعداد وقوع فعل سبک «داشتن، دیدن، آمدن، آوردن و گرفتن» از سال 1220 تا 1320 هجری شمسی

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 12، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

بهادر ظفرآبادی - دانشجوی دکتری زبان شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

جلال رحیمیان - استاد زبان شناسی، بخش زبانهای خارجی و زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

فعل سبک فارسی در طول زمان به لحاظ بسامد کاربرد و انواع آن دچار تطور شده است. مطالعه تغییرات بسامدی و انواع فعل سبک رایج در دوره های طولانی تاریخ تطور زبان فارسی امری معقول به نظر می رسد، اما مطالعه افعال سبک در دوره زمانی نسبتاً کوتاه حدوداً یک قرن برای تحولات نحوی امری جالب توجه می باشد که تحقیق حاضر به آن پرداخته است. بررسی در زمانی میزان کاربرد فعل سبک فارسی در دوره های مختلف می تواند ظهور و شکل گیری فعل سبک زبان فارسی را نشان دهد. بنابراین بررسی تعداد وقوع برخی از افعال سبک طی یک قرن می تواند به کشف چگونگی روند سبک شدن آن ها بیانجامد. به این منظور در این پژوهش، در پنج دوره 15000 فعل (ساده / مرکب) از متون روزنامه ای استخراج گردیده؛ سپس پنج فعل سبک «داشتن، آمدن، آوردن، گرفتن و دیدن» که از افعال سبک فارسی به حساب می آید، در طول یک قرن (1220-1320) در پنج دوره مورد بررسی قرار گرفته اند. با تحلیل افعال مرکب به دست آمده در هر دوره میزان افعال هم به لحاظ «نوع» و هم به لحاظ «رخداد» مشخص گردیده است. این پژوهش نشان می دهد که فعل «داشتن» فعل سبک اصلی در هر پنج دوره مورد بررسی بوده است. همچنین فعل «دیدن» در سه دوره آخر کاربردی از آن به عنوان فعل سبک مشاهده نشده است؛ در صورتیکه در دو دوره اول رواج داشته است، که نشان می دهد در دوره های اولیه به عنوان فعل سبک رواج داشته ولی به مرور زمان کاربرد فعل واژگانی پیدا کرده است. این پژوهش همچنین نشان می دهد که بسامد فعل سبک در دوره های پنج گانه مورد بررسی دارای نوساناتی می باشد، ولی می توان از نظم حاصل از تغییرات بسامدی قواعدی استخراج و نتایجی مطرح نمود.

کلمات کلیدی:

بسامد کاربرد، فعل سبک، فعل مرکب، زبان شناسی در زمانی، بسامد نوع، بسامد رخداد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148388>

